

ปัญหาพิเศษเกี่ยวกับผู้แสวงหา
แหล่งพักพิงจากทะเลและกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการปฏิบัติ

โดยแท้จริงแล้วกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเดียวกับกฎหมายที่กล่าวไว้แล้วในบทก่อน ๆ ข้างกัน หากแต่ในที่นี้มุ่งที่จะหยิบยกปัญหาพิเศษเกี่ยวกับผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวมากที่สุด เพราะเป็นปัญหาใหญ่และกระทบกระเทือนต่อสภาพพจน์ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัญหาที่เกี่ยวกับการโจรสลัดบริเวณอ่าวไทย ซึ่งได้รับการโฆษณาแพร่หลายอย่างกว้างขวางโดยสื่อมวลชนในประเทศและระหว่างประเทศ

ปัญหาโจรสลัด

การโจรสลัดมิได้เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ในประเทศไทย จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ชี้บ่งว่า ได้มีการเกิดโจรสลัดขึ้นตั้งแต่สมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ดังจะเห็นได้จากกรณีที่พระบรมราชโองการแก่ข้าราชการผู้หนึ่งที่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชว่า ถ้าหากทราบว่ามีโจรสลัดที่เป็นอันตรายจากเวียดนามเข้ามาเพื่อลักพาผู้คน ให้ต่อสู้ป้องกันและไม่ให้โจรสลัดลงลำเข้ามาในดินแดนเพื่อจับคนไปได้¹ หากมองย้อนไปจะพบว่า การที่กองเรือของสหราชอาณาจักรเข้ามายังประเทศทางตะวันออกไกลในศตวรรษที่ 19 ได้ทำให้โจรสลัดน้อยลง เนื่องจากการรณรงค์ต่อต้านโจรสลัดโดยกองทัพเรือได้ประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามเมื่อไม่นานมานี้ โจรสลัดได้เริ่มปรากฏขึ้นอีก และโจรสลัดเหล่านี้มักจะหาเหยื่อจากผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเลแทนที่จะเป็นเหยื่อการพาณิชย์อย่างที่เคยเป็นมา²

¹ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเลและการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 39.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 37-38.

อนึ่ง เป็นทราบกันดีว่า ในปัจจุบันต้นเหตุของการก่อให้เกิดมีการอพยพทางเรือจากเวียดนาม ก็คือการที่เวียดนามได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ ในปี ค.ศ. 1975 ทำให้บุคคลที่ไม่สามารถทนต่อนโยบายเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมได้พากันหนีออกนอกประเทศ พร้อมทั้งนำทรัพย์สินเป็นจำนวนมากติดตัวโดยอาศัยเรือเล็ก ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มิใช่เรือสำหรับเดินสมุทรในทะเลหลวงมุ่งสู่ชายฝั่งของประเทศไทย และมาเลเซีย ซึ่งเกือบอยู่ตรงกันข้ามกับชายฝั่งของประเทศเวียดนาม ฉะนั้น ผลที่สืบเนื่องต่อไปก็คือ มีการกระทำของโจรสลัดมากขึ้นอย่างน่าวิตกในอ่าวไทย ซึ่งเป็นบริเวณทะเลระหว่างรัฐชายฝั่งของประเทศไทย สาธารณรัฐเขมร สาธารณรัฐเวียดนาม และสหภาพรัฐมาเลเซีย ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของทะเลจีนตอนใต้¹

จากสถิติหลายแห่งแม้จะยืนยันไม่ได้ แสดงให้เห็นว่าอัตราการที่ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลถูกโจรสลัดกระทำการต่าง ๆ เช่น ปล้น ข่มขืน ทำร้ายร่างกาย ฆาตกรรม ลักพา และฆ่าเป็นอัตราที่สูงมาก และจากรายงานที่มีมาเร็ว ๆ นี้ โจรสลัดได้กระทำต่อคนไทยมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวประมงและผู้ลี้ภัยทางทะเล²

สิ่งที่น่าแปลกใจก็คือ ได้มีการรายงานเกี่ยวกับการโจมตีของโจรสลัด ซึ่งเป็นชาวเวียดนามเอง³ อีกทั้งมีคดีที่ศาลไทยกำลังพิจารณาอยู่ซึ่ง เป็นคดีที่ชาวเวียดนามบางคน ถูกกล่าวหาว่าเป็นโจรสลัด⁴

¹ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเลและการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 38 และ Report of UNHCR official Records 37th Session, "UNHCR and Thai Government Exchange Letters to Combat Piracy in South China Sea." United Nations General Assembly, Geneva, 1982.

² "หนีโจรสลัดเขมร," ไทยรัฐ (29 กันยายน 2525) : 1, 16 และ Bangkok Post (September 23, 1982) : 5.

³ Ibid, (June 27, 1981) : 1. (November 28, 1981) : 1.

⁴ Infra.

ในเรื่องเหตุของการเป็นโจรสลัดในอ่าวไทยอาจตั้งข้อควรสังเกตได้ดังนี้

การหลั่งไหลออกนอกประเทศของผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล โดยใช้เส้นทางทางน้ำ ย่อมเป็นเป้าหมายที่ง่ายต่อผู้กระทำการเป็นโจรสลัด ด้วยเหตุที่ฝ่ายผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลขาดการป้องกัน และเป็นที่ทราบกันว่า พวกเขา นำสิ่งของมีค่าส่วนกึ่งติดกึ่งมาค้าขาย

สาเหตุของการกระทำการโจรสลัดในอ่าวไทย อาจพิจารณาได้จากคำพิพากษาของศาลไทยที่ได้ตัดสินไปแล้ว ซึ่งจะขอล่าวในภายหลัง จะเห็นได้ว่าชาวไทยบางคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวประมงได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการโจมตีของโจรสลัด ประกอบกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่ยากลำบาก อันเนื่องจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น เงินเพื่อ ปริมาณปลาที่จับได้น้อยลง อีกทั้งสภาวะการว่างงานซึ่งเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการอพยพย้ายถิ่นฐานของชาวอีสานจากแหล่งทำงานของตนไปสู่ภาคใต้ของประเทศไทย เพื่อแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่นการไปเป็นลูกจ้างของเรือประมง นอกจากนั้น การที่ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศ ได้ประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ทะเล¹ ตามกฎหมายทะเลแนวใหม่ เป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของชาวประมงด้วย เพราะประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เสียเปรียบ เนื่องจากถูกล้อมด้วยทะเลอันเป็นเขตเศรษฐกิจจำเพาะของชาติอื่น และเป็นผลให้ชาวประมงไทยมีเสรีภาพในการจับปลาน้อยลงกว่าเดิม²

ในเบื้องต้น เพื่อให้เข้าใจหลักกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดในอ่าวไทยต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเล สมควรที่จะทราบถึงความหมายของผู้แสวงหา

¹ ภาคผนวก ฉ.

² "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 39-40.

แหล่งพักพิงทางทะเล และความแตกต่างระหว่างความหมายของการโจรสลัด อันเป็น
 อาชญากรรมต่อมวลมนุษย (jura gentium) ในกฎหมายระหว่างประเทศกับการโจรสลัด
 ซึ่งเป็นอาชญากรรมตามกฎหมายภายใน

คำว่าผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเล มีความหมายอย่างไรนั้น ได้กล่าว
 ไว้แล้วในบทก่อน ๆ หากแต่ในที่นี้ใครที่จะขอข่าว่า องค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชา-
 ชาติ ได้ใช้คำว่า "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเล กับสถานะของชาวเรืออพยพจากเวียดนาม"¹
 ส่วนความหมายของคำว่า "การโจรสลัด" นั้น ในอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ.
 1958 (The Geneva Convention on the High Seas 1958) อาพบได้ในมาตรา
 15 และอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (The New Convention on the
 Law of Seas 1982) มาตรา 101 ซึ่งบัญญัติว่า "การโจรสลัด" ประกอบด้วยการกระทำ
 ใดๆอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

"(1) การกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายโดยใช้กำลัง การกักขัง หรือการ
 กระทำใดอันเป็นการปล้นสดมภ์ ซึ่งกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ในทางส่วนตัว โดยลูกเรือ หรือ
 ผู้โดยสารของเรือเอกชนและมุ่งกระทำ

ก) ในทะเลหลวง² ต่อเรือ หรืออากาศยานอีกลำหนึ่ง หรือต่อ
 บุคคล หรือต่อทรัพย์สินในเรืออากาศยานเช่นว่านั้น

¹ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว,
 หน้า 42.

² ทะเลหลวง ไม่อาจเป็นส่วนแห่งอาณาเขตของรัฐใดได้ รัฐใด ๆ ก็ที่ไม่สามารถ
 ที่จะมีการมลิตีหรือมีอำนาจศาลเหนือทะเลหลวงได้ หรือที่จะออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับใน
 ทะเลหลวง ทะเลหลวงย่อมเป็นทางสามัญของทุก ๆ รัฐในโลก และบรรดาเรือของรัฐทั้ง
 หลายย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันทุกลำในอันที่จะใช้ทะเลหลวง ใน "คำอธิบายกฎหมายระหว่าง-
 ประเทศแผนกค้ำบุคคล," ภาสกร ชุมเหตุโร, (กรุงเทพฯ: มหาวชิราวุธวิทยาลัย, 2523), หน้า 123.

ข) ท่อเรือ อากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินในที่ที่อยู่ภายนอกอำนาจ
ของรัฐใด

(2) การกระทำใดอันเป็นการเข้าร่วมโดยสมัครใจในการดำเนินการของ
เรือ หรืออากาศยาน โดยทราบถึงข้อเท็จจริงที่ทำให้เรือหรืออากาศยานนั้นเป็นโจรสลัด

(3) การกระทำอันเป็นการขู่ข่ม หรืออำวยความสะดวก โดยเจตนาต่อ
การกระทำที่โคกลาวไว้ในอนุ 1 หรือ อนุ 2 ของข้อนี้"

Piracy consists of any of the following acts :

(1) Any illegal acts of violence, detention or any
act of depredation committed for private ends by the crew or the
passengers of a private ship or a private aircraft, and directed;

(a) On the high seas, against another ship or
aircraft, or against persons or property on board such ship or
aircraft.

(b) against a ship, aircraft, persons or property
in a place outside the jurisdiction of any State;

(2) Any act of voluntary participation in the operation
of a ship or aircraft

(3) Any act inciting or of intentionally facilitating an act described in sub-paragraph (1) or sub-paragraph (2) of this Article.¹

นอกจากนั้น มาตรา 19 ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958 และมาตรา 100 ของอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982² ยังมอบสิทธิให้รัฐทุกรัฐในการยึดเรือโจรสลัดในทะเลหลวง หรือในที่อื่นใดภายนอกอำนาจของรัฐทุกรัฐ และจับกุมผู้ที่ต้องรับผิดชอบในอาชญากรรมนั้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า รัฐทุกรัฐมีสิทธิที่จะตรากฎหมายว่าด้วย "การโจรสลัด" เพื่อใช้บังคับแก่ เรือในเขตน่านน้ำและทะเลอาณาเขตของตน ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีลักษณะเช่นเดียวกันกับโจรสลัดในความหมายของกฎหมายระหว่างประเทศ ยิ่งกว่านั้นรัฐทุกรัฐยังมีสิทธิที่จะจับกุมและดำเนินการต่อเรือทุกลำ ซึ่งกระทำการเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศในเขตทะเลหลวง กล่าวคือ "รัฐทุกรัฐมีสิทธิแต่ไม่ผูกมัดที่จำต้องบังคับตามสิทธินี้ต่อการกระทำของโจรสลัดก่อมวลมนุษยภัยในทะเลหลวง" เนื่องจากกฎหมายระหว่างประเทศมิได้กำหนดโทษโดยเฉพาะเจาะจงต่อการเป็นโจรสลัดก่อมวลมนุษยภัย แต่ได้มอบอำนาจให้บรรดารัฐทั้งหลายภายในขอบแห่งผลประโยชน์แห่งเสรีภาพทางทะเล ในอันที่จะบังคับการตามสิทธิและกำหนดโทษที่เหมาะสม ดังนั้นในแง่ของการโจรสลัดในกฎหมายระหว่างประเทศนั้น รัฐทุกรัฐย่อมมีอำนาจเหนือเรือที่สงสัยว่าจะกระทำการเป็นโจรสลัด³

¹ ปรีชา คุณะเกษม, "อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958, มาตรา 15, "สารานุกรม (2524) : 216 และ Third United Nations Conference on the Sea "United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), Article 101," pp. 41-42.

² Ibid, Article 100 และเรื่องเดียวกัน, มาตรา 19 ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958.

³ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 46.

อนึ่ง แมว่าประเทศจะได้อาณัติจากอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ในปี ค.ศ. 1958 และหลังจากนั้นได้ประกาศทะเลอาณาเขต 12 ไมล์ ในปี ค.ศ. 1966 แต่กฎหมายภายในของไทยก็ได้มีการนิยามศัพท์ของคำว่า "การโจรสลัด" ภายใต้ประมวลกฎหมายอาญามับปัจจุบัน พ.ศ. 2500 แต่ประการใด หากแต่จะพบในแห่งเดียว คือ ในมาตรา 43 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2478¹ จึงทำให้เกิดปัญหาว่า คดีที่ศาลไทยได้ตัดสินและซึ่งจะพิจารณาต่อไปเป็นกรณีที่อยู่ภายใต้การนิยามการโจรสลัดในกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ว่าการโจรสลัดจะเกิดเฉพาะในทะเลหลวงหรือในที่ที่อยู่นอกอำนาจของรัฐใด หรือเป็นคดีอาญาภายในรัฐที่ไม่ถือว่าเป็นการโจรสลัด

การปฏิบัติ

แนวทางการปฏิบัติของศาลไทยในการดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเลนั้น โดยส่วนใหญ่ศาลมักตัดสินคดีโดยอาศัยกฎหมายอาญาในมาตราที่จะกล่าวต่อไป และความผิดฐานนำคนต่างด้าวเข้าประเทศโดยละเมิดพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 โดยคำนึงถึงอำนาจของศาลในการพิจารณาคดีตามบทบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาประกอบด้วย

มาตราของประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2500 ที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินของศาลไทย ได้แก่

¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2478 (มาตรา 43) บัญญัติว่า "คดีลักทรัพย์ วิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอก หรือรับของโจร ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สิน หรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิดนั้น เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย"

1. มาตรา 80 การพยายามกระทำความผิด
2. มาตรา 83 และมาตรา 86 ทักท้วงและผู้สนับสนุน
3. มาตรา 90 และมาตรา 91 การกระทำความผิดหลายบท หรือหลายกระทง
4. มาตรา 276 การข่มขืนกระทำชำเรา
5. มาตรา 278 การกระทำอนาจาร
6. มาตรา 284 การพาหญิงไปเพื่อการอนาจาร
7. มาตรา 288 การข่มขืน
8. มาตรา 289 การข่มขืนบุคคลประเภทอื่น
9. มาตรา 310 การหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น
10. มาตรา 340 การปล้นทรัพย์¹

อนึ่ง มาตราในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งให้อำนาจศาลไทยเพื่อพิจารณา คดีข้างต้น ได้แก่

1. มาตรา 4 การกระทำความผิดในราชอาณาจักร ในเรือไทย หรืออากาศยานไทย
2. มาตรา 5 ความผิดที่กระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ได้กระทำในราชอาณาจักร หรือผลแห่งการกระทำเกิดในราชอาณาจักร
3. มาตรา 7 (3) การรับโทษสำหรับความผิดนอก-ราชอาณาจักร

¹ ภาคผนวก ซ.

4. มาตรา 8

การรับโทษสำหรับความผิด
นอกราชอาณาจักร¹

เป็นที่น่าสังเกตว่า ตามมาตรา 7 (3) ซึ่งกล่าวว่า การชิงทรัพย์และ ปล้นทรัพย์ในทะเลหลวง เป็นการกระทำนอกประเทศไทย แต่ถูกลงโทษในประเทศไทย จึงเป็นหลักเดียวกันกับหลักของ "การโจรลัด" ตามความหมายในกฎหมายระหว่างประเทศ แม้ว่ามิได้มีการใช้คำว่า "การโจรลัด" ตามความหมายในกฎหมายภายในของไทยก็ตาม ทั้งนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ามีความผูกพันในตัวเองของอำนาจภายในและอำนาจระหว่างประเทศ ซึ่งจะกล่าวต่อไป²

ในเรื่องการตัดสินของศาลไทยเกี่ยวกับการกระทำของผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด ต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล อาจมีข้อสังเกตได้ดังต่อไปนี้

จนถึงปี พ.ศ. 2524 ศาลไทยได้พิพากษาคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดคือ ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลไปแล้ว 7 คดีด้วยกัน ดังนี้

คดีที่ 1 คดีนี้เกี่ยวกับคนไทย 7 คน จากเรือประมงชื่อ "กฤษณา 20" ซึ่งถูกกล่าวหาว่าได้ทำการปล้นทรัพย์ (มาตรา 340) หน่วงเหนี่ยวกักขัง (มาตรา 310) และข่มขืนกระทำชำเรา (มาตรา 276) ต่อหญิงเวียดนาม 5 คน ที่ถูกนำมาจากเรือ เวียดนาม สำหรับมาตรา 83 และมาตรา 91 เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากมีประเด็นการกระทำของตัวการและผู้สนับสนุน และการกระทำผิดหลายบทหลายกระทง³ ส่วนพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เป็นเหตุเพิ่มเติมในการฟ้องร้องเพราะมีข้ออ้างว่า จำเลยได้นำหญิงต่างดาวเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย⁴

¹ ภาคผนวก ฉ.

² "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลและการโจรลัดในอาวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 54.

³ ภาคผนวก ช.

⁴ ราชกิจจานุเบกษา, 96 (1 มีนาคม 2522).

คดีนี้ ข้อเท็จจริงในฟ้องไม่ระบุแน่ชัดว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในทะเลหลวงหรือทะเลอาณาเขตของไทย หลักฐานระบุแต่เพียงว่า จำเลยไต่ลงไปในเรือเวียคนามลำหนึ่ง และจับเอาผู้หญิงเวียคนามห้าคนที่อยู่ในเรือลำนั้นมา และหลังจากนั้นจำเลยก็ได้ปล่อยเรือดังกล่าวไปตามยถากรรม

จากคำพิพากษาพอสรุปได้ว่า ในขณะที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ทั้งเรือไทยและเรือเวียคนามอยู่ในทะเลอาณาเขตของไทย ดังนั้นศาลไทยจึงมีอำนาจพิพากษา ประเด็นภายใต้มาตรา 4 และอาจจะรวมถึงมาตรา 5 ของประมวลกฎหมายอาญา¹ แม้ถึงจะมีการใช้คำว่า "โจรสลัด" (Piracy) ในคำพิพากษาของศาล แต่การตัดสินว่าจำเลยกระทำความผิดได้ยึดถือกฎหมายข้างต้นเป็นหลัก กล่าวคือ ปล้นทรัพย์ หน่วงเหนี่ยว กักขัง ข่มขืน และละเมิดกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จึงถูกตัดสินลงโทษให้จำคุก 8 ปี ถึง 24 ปี

ควรสังเกต ความสัมพันธ์ระหว่างคดีนี้ และคดีที่ห้าซึ่งจะกล่าวต่อไป ซึ่งมีการฟ้องจำเลยคนเดียวกัน โดยอ้างฐานความผิดใหม่ คือฆาตกรรมและพยายามฆ่า²

คดีที่ 2 คดีนี้เกี่ยวกับคนไทย 3 คน จากเรือประมงไทยชื่อ "แสงเสรี" ซึ่งตอนแรกถูกกล่าวหาว่าปล้นทรัพย์ ข่มขืนกระทำชำเรา³ และนำชาวเรือเวียคนาม 47 คน เข้าประเทศโดยมิชอบด้วยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

1 ภาคผนวก ฉ.

2 คดีหมายเลขคำที่ 676/2523 25 มิถุนายน พ.ศ. 2523.

3 ภาคผนวก ช.

ศาลจังหวัดสงขลาตัดสินว่า จำเลยทั้ง 3 ไม่มีความผิดฐานปล้นทรัพย์ (มาตรา 340) และข่มขืนกระทำชำเรา (มาตรา 276) แต่มีความผิดฐานนำคนต่างศาเข้าประเทศโดยมิชอบตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 จึงพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยคนละ 6 เดือน ซึ่งในคดีนี้ไม่มีการอุทธรณ์ฎีกาแต่อย่างใด¹

คดีที่ 3 คดีนี้เกี่ยวกับชาวไทย 3 คน จากเรือประมงไทยชื่อ "ทรัพย์-อรุณชัย" ซึ่งถูกลาวหวา ข่มขืนกระทำชำเรา (มาตรา 276) กระทำอนาจาร (มาตรา 278) และพยายามกระทำความผิดกักขัง (มาตรา 80) คอหญิงเวียคนาม 2 คน ที่ถูกนำขึ้นมาจากเรือเวียคนามลำหนึ่ง มีประเด็นตามมาตรา 83 และ 86 เกี่ยวกับควย เนื่องจากมีการกระทำของตัวการและผู้สนับสนุน² และความผิดอีกฐานหนึ่งคือ การนำคนต่างศาเข้าประเทศไทยโดยมิชอบด้วยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

คดีนี้ไม่ปรากฏแน่ชัดว่า เรือของจำเลยและเรือของชาวเวียคนามพบกันครั้งแรกในทะเลหลวง หรือในทะเลอาณาเขตไทย ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างมาตรา 4, 5, 7, 8 ในประมวลกฎหมายอาญา จึงไม่ชัดเจน³ หลังจากให้น้ำและอาหารแก่ชาวเรืออพยพเวียคนามแล้ว เรือของจำเลยได้ลากจูงเรือชาวเวียคนามไปสู่ชายฝั่งไทย อย่างไรก็ตามหลังจากให้นำหญิงชาวเวียคนาม 2 คน ขึ้นมาบนเรือของจำเลยแล้ว จำเลยได้ตัดเชือกปล่อยเรือชาวเวียคนามให้ลอยไปตามยถากรรม จำเลยถูกจับไคขณะกำลังกระทำ ความผิดต่อหญิงชาวเวียคนามตามฟ้อง ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากให้นำหญิง 2 คนนั้น เข้าไปในโรงแรมชายฝั่งไทย

¹ คดีหมายเลขคำที่ 710/2523 หมายเลขแดงที่ 632/2523.

² ภาคผนวก ข.

³ ภาคผนวก ฉ.

ศาลตัดสินให้จำคุกจำเลยทั้งสองเป็นเวลา 6 เดือน โดยเหตุกระทำ
อนาจาร 1 แยกฟ้องจำเลยที่ 3 เพราะมิได้เป็นผู้นำหญิงทั้งสองเข้าโรงแรม ซึ่งใน
คดีนี้ไม่มีการอุทธรณ์ฎีกาเช่นกัน 2

คดีที่ 4 คดีนี้เกิดขึ้นบริเวณเกาะกระทางใต้ของไทย เป็นเรื่องเกี่ยวกับ
คนไทย 6 คน จากเรือประมงชื่อ "สุจินต์นารา" ถูกกล่าวหาว่าได้ข่มขืนกระทำชำเรา
(มาตรา 276) ทำอนาจาร (มาตรา 278) พาไปเพื่อการอนาจาร (มาตรา 284)
หน่วงเหนี่ยวกักขัง (มาตรา 310) ซึ่งหญิงเวียคนาม 7 คน โจทก์ได้อ้างมาตรา 83,
90 และ 91 เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะมีการกระทำอันเป็นทวิการและผู้สนับสนุน และ
การกระทำผิดหลายบท หรือหลายกระทง 3

ศาลพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากพยานหลักฐานในการพิสูจน์ว่าจำเลยมีความผิด
นั้นอ่อนเกินไป 4

คดีที่ 5 คดีนี้ต่อเนื่องมาจากคดีที่ 1 ข้างต้น เนื่องจากจำเลยเป็น
คนเดียวกันและถูกฟ้องในข้อหาพร้อมกันซ้ำและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ตามมาตรา 288,
289 และมาตรา 83 5 เนื่องจากในคดีที่ 1 พยานชาวเวียคนามได้ให้การว่าญาติบางคน
ของตน ถูกข่มขืนระหว่างที่จำเลยทำการปล้นทรัพย์

1 ภาคผนวก ข.

2 คดีหมายเลขคำที่ 259/2523, หมายเลขแดงที่ 765/2523.

3 ภาคผนวก ข.

4 คดีหมายเลขคำที่ 144/2522, 145/2522, 146/2522, 232-234/2522,
241/2522.

5 ภาคผนวก ข.

อย่างไรก็ตาม ศาลตัดสินว่าคดีนี้เป็นกรฟ้องซ้ำ¹ เนื่องจากจำเลยมิได้
ถูกฟ้องเรื่องร่วมกันฆ่า และพยายามฆ่าข่มขืนผู้อื่นโดยเจตนาในคดีก่อน²

คดีที่ 6 คดีนี้เกี่ยวกับคนไทย ซึ่งถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้บังคับเรือซึ่งปล้นทรัพย์
(มาตรา 340) เขาถูกกล่าวหาว่า ปล้นเรือลำหนึ่งซึ่งเต็มไปด้วยชาวเวียดนามใกล้ ๆ เกาะกระ
โจทก์อ้างเพิ่มเติมว่า จำเลยได้ทำให้ชาวเวียดนามหลายคนจมน้ำตาย ขณะที่เขาทำให้เรือ
เวียดนามจมน้ำหลังจากได้กระทำการปล้น แต่ผู้ต้องหามิได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด

ศาลจังหวัดปากพนังพิจารณาพิพากษาคดีนี้ แยกฟ้อง เนื่องจากหลักฐาน
การพิสูจน์ตัวผู้ต้องหาไม่เพียงพอ³

คดีที่ 7 คดีนี้เกิดจากความพยายามของรัฐบาลไทยที่ประสบความสำเร็จ
ในการจับกุมบุคคลที่อาจจะเป็นโจรสลัด กองทัพเรือไทยได้ใช้เรือเพื่อล่อให้จำเลยติดกับ
คนไทย 5 คน ถูกกล่าวหาว่าได้ใช้เรือประมงกระทำความผิดฐานพยายามปล้นทรัพย์ (มาตรา 80
และมาตรา 340) และได้อ้างมาตรา 83 ด้วย เนื่องจากมีประเด็นของตัวการผู้สนับสนุน
เกี่ยวข้องด้วย

เหตุการณ์เกิดขึ้นในทะเลอาณาเขตไทย โดยเรือของจำเลยได้ชนเรือที่ล่อ
และหลังจากนั้นจำเลยได้ลงไปยังบนเรือลำหลัง และพยายามปล้น ศาลตัดสินว่า จำเลยมีความผิด
และลงโทษจำคุก 4 ปี และ 11 ปี⁴

¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 บัญญัติว่า "สิทธิในการนำ
คดีอาญามาฟ้องระงับไปดังต่อไปนี้...

(4) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง.

² คดีหมายเลขคำที่ 623/2523.

³ คดีหมายเลขคำที่ 92/2523.

⁴ คดีหมายเลขคำที่ 462/2524.

คดีที่ 8 คดีนี้เกี่ยวกับชาวไทย 4 คน กับพวก จากเรือยนต์ชื่อ "ควงสมุทร 2" ซึ่งถูกฟ้องว่า ไต่บังอาจรวมกันกระทำความผิดกฎหมายหลายบทหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ ไต่กระทำความผิดฐานพยายามปล้นทรัพย์โดยมีอาวุธติดตัว ซ้ำผู้อื่น พยายามฆ่าผู้อื่น ข่มขืนกระทำความผิด ต่อชาวเวียตนามอพยพ และนำชาวเวียตนามอพยพจำนวน 75 คน เข้าประเทศโดยมิชอบด้วยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เหตุเกิดที่น่านน้ำไทย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288, 340 ตรี, 276, 80, 83, 91 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 2, 7, 14, 25 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 63 ให้คืนเรือยนต์ของกลางแก่เจ้าทรัพย์ และให้จำเลยทั้ง 4 ร่วมกันคืน หรือ ใ้ราคาทรัพย์สิน จำนวน 7,510 บาท แก่ผู้เสียหาย

ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยทั้ง 4 กับพวก มีความผิดฐานพยายามปล้นทรัพย์ โดยมียาเสพติด ส่วนข้อหาอื่นพยานโจทก์ไม่มีน้ำหนักรับฟังมาลงโทษจำเลยได้ พิพากษาว่าจำเลยทั้ง 4 มีความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 วรรค 2 ประกอบกับ มาตรา 80, 83 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 14 ให้ลงโทษจำคุก คนละ 10 ปี เรือยนต์ของกลาง ศาลมีคำสั่งให้คืนไว้แล้วจึงไม่ต้องสั่งอีก คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยทั้ง 4 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ในข้อหาฆ่าผู้อื่น พยายามฆ่าผู้อื่น ข่มขืนกระทำความผิด และรวมกันนำบุคคลต่างดาวเข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยผิดกฎหมาย โจทก์มิได้อุทธรณ์ ความผิดตามข้อหาทั้ง 4 ดังกล่าวจึงถึงที่สุด คดีคงมีปัญหาในชั้นอุทธรณ์เพียงข้อเดียวว่า จำเลยทั้ง 4 ได้รวมกันกับพวกพยายามปล้นทรัพย์ ชาวเวียตนามอพยพผู้เสียหายหรือไม่ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์นำสืบมาไม่มีน้ำหนักที่จะฟังว่า จำเลยทั้ง 4 กับพวกได้พยายามปล้นทรัพย์จากผู้เสียหายดังฟ้อง ศาล-

ชั้นคนพิพากษาลงโทษจำเลยทั้ง 4 ในข้อหานี้ ศาลอุทธรณ์ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยทั้ง 4 พังไม่ขึ้น พิพากษาแก้ให้ยกฟ้องโจทก์ขอหาพยายามปล้นทรัพย์เสียด้วย แต่ให้จำเลยทั้ง 4 ไว้ในระหว่างฎีกา เว้นแต่จะมีประกัน นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น¹

คดีที่ 9 เป็นคดีของชาวเวียดนาม 19 คน ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ฆาตกรรมและรับของโจร มีการอ้างว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในทะเลอาณาเขตไทย และเกิดขึ้นต่อเรือประมงไทย

คดีนี้ศาลพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากพยานหลักฐานการพิสูจน์ตัวผู้ต้องหาไม่เพียงพอ

ปัญหาที่เกิดขึ้น

มีการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญาต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลไม่มากนัก เนื่องจากความยากเย็นในการติดตามและพิสูจน์ความผิดของฝ่ายที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด นอกจากนั้นผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลมักไม่ยอมเป็นพยาน เพราะกลัวต่อการถูกไต่สวน หรือทำให้การตั้งถิ่นฐานต่อไปในที่อื่นล่าช้าไป²

ส่วนมาก การฟ้องร้องที่ประสบผลเกิดขึ้นจากความประมาทของจำเลยเอง เช่น ถูกจับได้เวลาดำเนินการทำความผิด หรือถูกลดให้กระทำความผิดและติดกบที่วางไว้ และมักจะฟ้องร้องผู้นำคนต่างดาวเข้าประเทศตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง แทนที่จะฟ้องผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล

¹ Dossier, "The Fight against Piracy," Refugees Magazine 3 (May 1982) : 27.

² คดีหมายเลขคำที่ 4594/2525 หมายเลขแดงที่ 4423/2525.

ในหลายคดีที่ไม่อาจตัดสินได้อย่างแน่นอนว่า เหตุการณ์เกิดขึ้นในทะเลหลวงหรือในทะเลอาณาเขตไทย หรือทั้ง 2 แห่ง โดยปริยายแล้ว ศาลได้ตัดสินเสมือนว่า คดีนั้นอยู่ภายใต้อำนาจพิพากษาของศาล เนื่องจากมีกฎหมายให้อำนาจศาล ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุเกิดขึ้นในประเทศไทย และหรือบนเรือไทย (มาตรา 4) ซึ่งให้ถือว่าเกิดขึ้นในประเทศไทย หรือเพราะว่าเหตุส่วนหนึ่งเกิดขึ้นในประเทศไทย หรือมีผลในประเทศไทย (มาตรา 5) หรือเพราะว่าเป็นการกระทำผิดนอกประเทศ แต่ฟ้องศาลไทยได้ตามกฎหมายไทย (มาตรา 7 และมาตรา 8) ¹

อนึ่ง ความเกี่ยวพันระหว่างการกระทำซึ่งเกิดขึ้นภายในประเทศ และนอกประเทศไทยจึงนำไปสู่การวิเคราะห์ที่กลับไปเกี่ยวกับท่าทีของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ ²

ส่วนในแง่ความเกี่ยวพันในแง่กฎหมายระหว่างประเทศ

ดังที่ได้ทราบมาแล้วในตอนต้นว่า นิยามศัพท์ของคำว่า "โจรสลัด" มิได้มีบัญญัติไว้ ณ ที่ใดในกฎหมายภายในของไทย หากแต่แนวทางการตัดสินคดีของศาลไทยเกี่ยวกับปัญหาโจรสลัดทำให้กระตุ้นความคิด และการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาโจรสลัด ในแง่ของกฎหมายระหว่างประเทศ 4 ประการด้วยกัน ดังนี้

ก. ข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีอยู่ในคำนิยามว่า "การโจรสลัด" ในปัจจุบัน ล้าสมัยหรือไม่

ข. อะไรคือผลของการกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะในกรณีปัญหาการโจรสลัด

¹ ภาคผนวก ๗.

² "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงทางทะเลจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 61-62.

ค. ปัญหาการโจรสลัดเกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือทางทะเล
อย่างไร

ง. ปัญหาการโจรสลัดเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้แสวงหา
แหล่งพักพิงอย่างไร

ก. ข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีอยู่ในคำนิยามคำว่า "การโจรสลัด" ในปัจจุบัน
ล้าสมัยหรือไม่

คงได้กล่าวแล้วว่า ความหมายของคำว่า "การโจรสลัด" นั้นหมายถึง
กรณีซึ่งเกิดขึ้นในทะเลหลวง หรือที่อยู่ภายนอกของรัฐใด ซึ่งสมควรที่จะพิจารณาว่าข้อจำกัด
ทางภูมิศาสตร์นั้นเหมาะสมหรือไม่

ในสถานการณ์ปัจจุบันนักกฎหมายได้ยอมรับอำนาจเกี่ยวกับการกระทำซึ่งอยู่
ภายใต้อำนาจของรัฐบาลชายฝั่ง ซึ่งมีดินแดนที่ถูกกระทำนั้นเกิดขึ้น และซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจ
ของรัฐของเรือที่ถูกกระทำอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามเหตุผลนี้ก็ได้ถูกคัดค้าน เพราะอาจเป็น
ไปได้ว่า หากเรือของโจรสลัดได้กระทำการจากทะเลหลวงต่อการเดินเรือภายในทะเล
อาณาเขตของรัฐบาล ซึ่งขาดกำลังกองทัพเรือเพื่อป้องกันมิให้มีการโจมตี รัฐอื่น ๆ ก็
ไม่อาจช่วยเหลือได้จนกว่ารัฐชายฝั่งที่ถูกทำร้ายขอให้รัฐนั้นเข้าแทรกแซง

เหตุผลคัดค้านดังกล่าว ได้สะท้อนถึงกรณีของไทยที่ว่า ปัญหาโจรสลัดที่
กระทำต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลมักเกิดขึ้นภายในระยะ 10 ไมล์จากชายฝั่งไทย
ซึ่งกระทบเขตเศรษฐกิจจำเพาะของอาณาเขตของไทย เรื่องนี้ศาสตราจารย์ Dubner
ได้แนะนำ ควรขยายคำนิยามระหว่างประเทศของคำว่า "การโจรสลัด" นั้น ให้รวม
ถึงทะเลอาณาเขตด้วย เพื่อเป็นการขยายขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของคำจำกัดความดัง
กล่าว อย่างไรก็ตามก็ เห็นได้ว่าการรวมทะเลอาณาเขตให้อยู่ภายใต้หลักการโจรสลัดคงใช้

ใช้ไม่ได้ เพราะจะทำให้เรือของรัฐอื่นสามารถเข้ามาในทะเลอาณาเขตของไทย โดยอ้างว่า เพื่อเป็นการจับกุมผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นผลให้อำนาจอธิปไตยของรัฐถูกรุกรานได้ง่าย ดังนั้นสถานการณ์ของประเทศไทยไม่เปิดโอกาสแก่การแก้ไขปัญหาโจรสลัดในการขยายขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของคำนิยาม ¹

ข. อะไรคือผลของการกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะในกรณีปัญหาโจรสลัด

ประเด็นที่น่าพิจารณาคือหลักเศรษฐกิจจำเพาะ ² ซึ่งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านได้ประกาศไว้ให้ระยะ 200 ไมล์ทะเล เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 นั้น มีผลสะท้อนต่อหลักการโจรสลัดแต่เดิมหรือไม่ และหลักเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ทำให้คำนิยามทางภูมิศาสตร์ของคำว่า "การโจรสลัด" แคบขึ้นหรือไม่

เนื่องจากคำจำกัดความของการโจรสลัดขึ้นอยู่กับศัพท์คำว่า "ทะเลหลวง" ดังนั้นจึงควรคำนึงถึงการนิยามศัพท์คำว่า ทะเลหลวงภายใต้อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958 ซึ่งให้หมายความถึง "ทุกส่วนของทะเลซึ่งไม่รวมอยู่ในทะเลอาณาเขต หรือน่านน้ำภายในของรัฐ" อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้ถูกเปลี่ยนแปลง

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 62-63.

² ประจิตต์ โรจนพุกษ์, "ประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทย, วารสารกฎหมาย (2525) :

1. เขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทย ได้แก่ บริเวณที่อยู่ติดออกไปจากทะเลอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย มีความกว้าง 200 ไมล์ทะเล วัดจากเส้นฐานที่ใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต

2. ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะนี้ ราชอาณาจักรไทยมี

(1) สิทธิอื่นใด ซึ่งมีตามกฎหมายระหว่างประเทศ.

โดย มาตรา 86 ของอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (ส่วนที่ 7 ชื่อทะเลหลวง) ดังต่อไปนี้

"บทบัญญัติส่วนนี้ (รวมถึงมาตรา 100-107) เกี่ยวกับการโจรสลัด ให้ใช้บังคับต่อทุกส่วนของทะเลซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และทะเลอาณาเขต หรือในน่านน้ำของรัฐ หรือในเขตนํ้าตามหมู่เกาะ (Archipelagic Waters) ของรัฐหมู่เกาะ มาตรานี้มีได้มุ่งหมายจะให้มีการจำกัดเสรีภาพที่ทุกรัฐมีสิทธิอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะตามมาตรา 58 ให้ลดน้อยลงแต่อย่างใด"

ดังนั้น ถ้าพิจารณาอย่างผิวเผินโดยนัยแห่งมาตรา 86 นี้ บทบัญญัติเกี่ยวกับโจรสลัด จึงถูกจำกัดให้ใช้ในบริเวณทะเลหลวง นอกเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และทะเลอาณาเขต อย่างไรก็ตามมาตรา 86 ถูกเสริมโดยมาตรา 58 (2) ของอนุสัญญาฉบับเดียวกัน (ส่วนที่ 5 ชื่อ เขตเศรษฐกิจ) ซึ่งกล่าวว่า "ให้ใช้มาตรา 88 ถึงมาตรา 115 (รวมถึงมาตรา 100-107 เกี่ยวกับโจรสลัด) และกฎอื่น ๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องต่อเขตเศรษฐกิจจำเพาะเท่าที่ไม่ขัดกับส่วนนี้"

มาตรา 58 (2) จึงรื้อฟื้นมาตราที่เกี่ยวกับการโจรสลัด (มาตรา 100-107) และหลักการโจรสลัดให้คลุมถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะ "เท่าที่ไม่ขัดกับส่วนนี้" กล่าวคือ ส่วนที่ 5 ที่เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะ อย่างไรก็ตามข้อเสริมอันสุดท้ายนี้อาจทำให้รัฐชายฝั่งอ้างได้ว่าเรือของรัฐอื่นประสงค์จะใช้อำนาจต่อการโจรสลัดในความ

หมายของกฎหมายระหว่างประเทศนั้น ไม่ควรจะทำภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่ง เช่น อาจอ้างได้ว่า การที่รัฐอื่นใช้อำนาจดังกล่าวเพื่อจับกุมโจรสลัด เป็นการคุ้มครองเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่ง อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้ได้มีผู้คัดค้านว่า ขออ้างดังกล่าวไม่ควรแก่การรับฟัง เนื่องจากตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศนั้น สนธิสัญญาหรืออนุสัญญา ซึ่งเป็นบ่อเกิดที่สำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศทางหนึ่งนั้น¹ หากกระทำโดยมีวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อหลักมนุษยธรรม ย่อมไม่มีผลใช้บังคับโดยสิ้นเชิง เช่น อนุสัญญาค้าทาสหรือค้าหญิง ฯลฯ ฉะนั้นเป็นที่ทราบทั่วกันว่า เจตนารมณ์ของการขยายหลักการโจรสลัดให้ครอบคลุมถึง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ ตามบทบัญญัติในมาตรา 58 (2) และมาตรา 66 แห่งอนุสัญญาค้าทาสและอนุสัญญาทะเล ค.ศ. 1982 ก็เพื่อปราบปรามโจรสลัดซึ่งทำลายล้างชีวิตของมวลมนุษยชาติเป็นสำคัญ ดังนั้น การอ้างหลักอธิปไตยของชาติซึ่งมีศักดิ์ศรีดีกว่าหลักมนุษยธรรมอันศักดิ์สิทธิ์ เพื่อปฏิเสธมิให้รัฐอื่นใดใช้อำนาจจับกุมโจรสลัดในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่งนั้น ๆ จึงไม่อาจกระทำได้

วิเคราะห์ เนื่องจากข้ออ้างของแต่ละฝ่ายยังไม่เป็นที่ยุติ ดังนั้น หากข้ออ้างใดชนะจะมีผลซึ่งแตกต่างกัน กล่าวคือ

1 ธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ มาตรา 38 วรรค 1

(The Statute of the International Court of Justice) เป็นแนวทางที่อธิบายถึงบ่อเกิดของกฎหมายระหว่างประเทศ ว่าแบ่งออกเป็น 5 ลักษณะคือ

1. อนุสัญญาระหว่างประเทศไม่ว่าทั่วไปหรือเฉพาะ (International Convention) ซึ่งกำหนดกฎเกณฑ์อันเป็นที่รับรองโดยรัฐภาคี
2. จารีตประเพณีระหว่างประเทศ (International Custom) ในฐานะเป็นหลักฐานแห่งทางปฏิบัติทั่วไป ซึ่งยอมรับกันอย่างกฎหมาย
3. หลักกฎหมายทั่วไปซึ่งรับรองโดยนานาอารยชาติ (General Principal of Law)
4. คำวินิจฉัยของศาล (Judicial Decisions) และคำสอนของนักกฎหมายระหว่างประเทศ ผู้มีคุณวุฒิสูงยิ่งแห่งชาติต่าง ๆ ในฐานะเป็นวิธีการประกอบเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์แห่งกฎหมาย (Teaching of Publicists) ใน The Status of Refugees in International Law, Vol. 1. op. cit. p. 28 - 29.

ก. หากข้ออ้างในเรื่องอธิปไตยของชาติชนะ ก็จะทำให้บริเวณทางภูมิศาสตร์ของหลักการโจรสลัดที่เก่าแก่นั้นตกลงไปอีก และจำกัดเฉพาะบริเวณทะเลหลวงซึ่งอยู่นอกเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ดังนั้นข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวนี้มีนัยอันสำคัญยิ่งขึ้นอีก เนื่องจากตามธรรมดาแล้ว การโจมตีผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลในปัจจุบันจะเกิดขึ้นภายใน 100 ไมล์ทะเลจากชายฝั่ง ดังนั้นจึงอยู่ในขอบเขตของเศรษฐกิจจำเพาะ

ฉะนั้น หากประเทศไทยได้กลายเป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และข้ออ้างในเรื่องอธิปไตยของชาติชนะ ประเทศไทยย่อมอยู่ในฐานะที่พึงปฏิบัติต่อหลักการโจรสลัด เฉพาะในทะเลหลวงนอกเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ดังนั้น รัฐอื่นก็จะไม่มีสิทธิที่จะใช้อำนาจของเขาภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทยโดยถือว่าเป็นการโจรสลัดในความหมายของกฎหมายระหว่างประเทศ และประเทศไทยก็ต้องรับผิดชอบในการเผชิญปัญหานี้แต่ฝ่ายเดียว ดังนั้นย่อมทำให้สิทธิอธิปไตยของไทยในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยอาจไม่สามารถแก้ปัญหาการกระทำของผู้กระทำความผิดอยู่แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล เพราะไม่มีมาตรการเหมาะสมเพื่อเอาชนะการกระทำดังกล่าว¹

ข. หากข้ออ้างในเรื่องมนุษยธรรมชนะ (ข้ออ้างที่ว่าไม่ควรกันเสรีภาพในทะเลหลวงจากเขตเศรษฐกิจจำเพาะ) อาจเป็นผลคือการแก้ไขปัญหาโจรสลัดร่วมกัน เพราะรัฐอื่นอาจใช้อำนาจปราบปรามโจรสลัดในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่งที่เกี่ยวข้องได้ โดยถือว่าเป็นการโจรสลัดในความหมายของกฎหมายระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เห็นควรที่จะให้รัฐที่ใช้อำนาจนั้นแสดงหลักฐานให้เป็นที่แน่ชัดว่าการลาดตระเวนและใช้อำนาจปราบปรามโจรสลัดในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่งที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นการป้องกันและปราบ

¹ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว,

ปรามการกระทำโจรสลัดอย่างแท้จริง มิใช่เป็นการอ้างเพื่อคุกคามเขตเศรษฐกิจจำเพาะ
ของรัฐชายฝั่งแต่ประการใด ซึ่งหากทำเช่นนี้ได้ก็อาจทำให้รัฐชายฝั่งสนับสนุนข้ออ้างดังกล่าว
มากขึ้น ยังผลให้การแก้ไขปัญหการโจรสลัดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ฉะนั้น หากประเทศไทยเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982
จะทำให้ประเทศไทยไม่จำต้องรับผิดชอบในการ เฝ้าระวังโจรสลัดในอ่าวไทย เพียงลำพัง
เพราะรัฐอื่นมีสิทธิลากดระ เวนในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทยจนถึงทะเล
อาณาเขตควย

วิเคราะห์ จากข้ออ้างทั้ง 2 เหตุข้างต้น เห็นว่า ข้ออ้างในเรื่องมนุษยธรรม
โดยขยายหลักการโจรสลัดให้ครอบคลุมถึง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ จะเป็นการแก้ไขปัญห
การโจรสลัดอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะรัฐอื่นนอกจากรัฐชายฝั่งที่เกี่ยวข้องมีสิทธิลากดระ เวน
ในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐชายฝั่งจนถึงทะเลอาณาเขต อันถือเป็นส่วนหนึ่งของ
มาตรการปราบปรามโจรสลัด อีกทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความศักดิ์สิทธิ์ของหลักมนุษยธรรม
ซึ่งผู้ใดจะละเมิดมิได้อีกด้วย

ก่อนที่จะพิจารณาถึงท่าทีของรัฐบาลไทย ควรสังเกตุว่า คดีที่ 1 - 6 ที่กล่าวถึง
ข้างต้น เกิดก่อนที่ประเทศไทยประกาศใช้เขตเศรษฐกิจจำเพาะ ส่วนคดีที่ 7 นั้น เกิดขึ้น
วันเดียวกับวันที่มีการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (23 กุมภาพันธ์ 2524) และในคดี
เหล่านี้มีการพิสูจน์ได้ว่าเหตุเกิดขึ้นในทะเลอาณาเขตไทย ดังนั้น คดีดังกล่าวจึงไม่อยู่ใน
บังคับของนิยามศัพท์คำว่า "การโจรสลัด" ในกฎหมายระหว่างประเทศ

ในขณะนี้ ไทยมีท่าทีว่าจะถือเอาบริเวณที่อยู่นอกทะเลอาณาเขต 12 ไมล์ทะเล ของไทยให้อยู่ภายใต้ "เสรีภาพทางทะเล" ดังนั้น จึงถือว่าการโจรสลัดในแง่ของกฎหมายระหว่างประเทศจึงคลุมถึงบริเวณทะเลที่อยู่นอกทะเลอาณาเขต โดยแท้จริงแล้ว ประเทศไทยได้ปฏิบัติคือปัญหาการกระทำของผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลว่าเป็นปัญหา ระหว่างประเทศ ซึ่งเรียกร้องให้มีการแก้ไขในระดับระหว่างประเทศ จึงได้มีการใช้ คำว่า "โจรสลัด" บ่อยครั้งในเหตุการณ์เหล่านี้ ถึงแม้ว่าจะไม่มีการใช้คำนี้ในประมวล กฎหมายอาญาของประเทศไทยก็ตาม อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ามีปัญหาทางภูมิศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากหลัก เศรษฐกิจจำเพาะในเรื่องการโจรสลัดในโครงการการแก้ไขปัญหานานาชาติ ซึ่งจะ กล่าวต่อไปนี้เป็นสิ่งซึ่งพึงต้องพิจารณาคำย 1

การแก้ไขปัญหา

การแก้ไขปัญหาคำยโจรสลัด เพื่อให้ได้ผลทางปฏิบัติมากที่สุด จึงอาจแบ่งการ แก้ไขออกได้ดังนี้

- ก. การแก้ไขปัญหาคำยโจรสลัดของรัฐบาลไทยในระดับชาติ
- ข. การแก้ไขปัญหาคำยโจรสลัดของรัฐบาลไทยในระดับระหว่างประเทศ
- ค. การแก้ไขปัญหาย่างถาวร
- ก. การแก้ไขปัญหาคำยโจรสลัดของรัฐบาลไทยในระดับชาติ

เนื่องจากคำวิจารณ์ของสื่อมวลชน และคดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการโจรสลัด อันได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพพจน์ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

1 เรื่องเดียวกัน, หน้า 63-66.

ยิ่ง ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งในระดับชาติและระดับระหว่างประเทศ ซึ่งพอสรุปถึงการดำเนินการของรัฐบาลได้ ดังนี้

1. ในระดับชาติ รัฐบาลได้ดำเนินการโดยอาศัยมาตรการปราบปรามควบคู่กับมาตรการป้องกันโจรสลัดในอ่าวไทย กล่าวคือ

ก) ในส่วนของมาตรการปราบปราม (Suppression Measures) รัฐบาลได้ดำเนินการต่อไปนี้

- 1) ให้กรมตำรวจกำหนดให้ตำรวจในจังหวัดประสานงานร่วมมือกับตำรวจนำในการต่อสู้โจรสลัด ซึ่งในปัจจุบันได้จัดตั้งศูนย์ดำเนินงานไว้ 3 แห่ง คือ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ¹
- 2) กระทรวงมหาดไทยจะร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ และสมาคมชาวประมงเพื่อสอดส่องควบคุมชาวประมงและลูกเรือ
- 3) ให้กองทัพเรือร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อฝึกชาวประมงในการต่อสู้กับโจรสลัด
- 4) กำหนดงบประมาณให้เพียงพอสำหรับองค์กรที่รับผิดชอบการปราบปรามโจรสลัด
- 5) สภาความมั่นคงแห่งชาติ จะวางแผนเกี่ยวกับความถี่ของการขององค์กรที่เกี่ยวข้อง และขอความช่วยเหลือจากองค์กรชาวต่างชาติใหญ่ผู้สืบทอดแห่งสหประชาชาติ

¹ ประชา คุณะเกษม, "ปัญหาโจรสลัดในอ่าวไทย และบริเวณตอนใต้ของทะเลจีน," อังแล้ว, หน้า 223.

นอกจากนั้น ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมการดำเนินการปราบปรามโจรสลัด แต่ยังคงอยู่ในขั้นเริ่มต้น บทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายอื่น ๆ ในการจับกุมและดำเนินคดีคือผู้ต้องหาที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลตามที่ปรากฏในคดีดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมมาตรการปราบปรามดังกล่าวนี้ด้วย ¹

ข) ส่วนมาตรการในการป้องกัน (Preventive Measures)
รัฐบาลไทยได้ดำเนินการพอสรุปได้ดังนี้

1) รัฐบาลไทยได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ บนชายฝั่งเพื่อหาข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ร่วมมือกับชาวประมงเพื่อวางแผนที่จะดำเนินการกับเรือที่มีพฤติการณ์น่าสงสัยว่าได้กระทำการโจรสลัด

2) ให้กองทัพเรือปฏิบัติภารกิจโดยใช้มาตรการที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันไม่ให้มีการโจรสลัด และการลักลอบขนสิ่งของหนีภาษีไปเวียดนามและกัมพูชา

3) เมื่อมีการจับกุม และพบว่ามีความผิดจริง ศาลไทยจะลงโทษผู้กระทำการอันเป็นโจรสลัดอย่างหนัก โดยมีจุดประสงค์ในการป้องกันมิให้บุคคลอื่นเอาเยี่ยงอย่าง ²

¹ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อังแล้ว, หน้า 70-71.

² ประชา คุณะเกษม, "ปัญหาโจรสลัดในอ่าวไทย และบริเวณตอนใต้ของทะเลจีน," อังแล้ว, หน้า 223.

อนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำการอันเป็นโจรสลัด ได้มีการจัดตั้งศูนย์สำหรับป้องกันและปราบปรามโจรสลัดร่วมกันพร้อมกับโครงการปราบปรามโจรสลัดระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็น การดำเนินงานที่น่าสนใจในการป้องกันไม่ให้มีโจรสลัด สหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กองทัพเรือไทย ในการลาดตระเวนบริเวณอ่าวไทย โดยใช้เรือ-ล่อ หรือคิวโบทเพื่อล่อโจรสลัด¹ โดยเฉพาะวิธีนี้ได้นำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาหลายคน ตัวอย่างเช่นในคดีที่ 7 ที่กล่าวมาแล้ว แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนทางการเงินเพียง 6 เดือนเท่านั้น และถูกระงับไปเมื่อเดือน สิงหาคม 2524 โครงการดังกล่าวอาจจะดำเนินต่อไปได้อีกหากมีการเจรจาขอความช่วยเหลือทางการเงินประสบผลสำเร็จ

อย่างไรก็ดี แม้รัฐบาลไทยจะต้องประสบกับปัญหาการต่อสู้โจรสลัดในทะเลหลวง และบริเวณอ่าวไทย เนื่องจากอาณาเขตของทะเลหลวงซึ่งจะทอดลัดตระเวน มีบริเวณกว้าง และรัฐบาลมีเครื่องบินลาดตระเวนจำนวนจำกัด และกองกำลังราชนาวี ซึ่งมีหน้าที่ในการลาดตระเวนและสังเกตการณ์ความเคลื่อนไหวของเรือที่มีพฤติการณ์น่าสงสัย มีภารกิจอย่างอื่นที่สำคัญและจะต้องกระทำอยู่แล้วในเวลาปกติ จึงยากแก่การ การควบคุมโจรสลัดอย่างเต็มที่ อีกทั้งในหลายกรณีที่เกิดการกระทำโจรสลัดเกิดขึ้นในทะเลหลวง ห่างจากชายสมุทรเวียดนามและไกลจากน่านน้ำอาณาเขตของไทย² แต่ กระนั้นก็ตามรัฐบาลไทยก็ได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการป้องกันและปราบปราม การกระทำโจรสลัด โดยการออกข้อกำหนดให้ตำรวจนำลาดตระเวนชายฝั่งทะเลอย่าง

¹ Speech of Mr. Jacques Terlin, at the Anti-Piracy Programme Renewal; July 12, 1983, Songkhla, United Nations High Commissioner for Refugees, p. 2.

² "ปัญหาโจรสลัดในอ่าวไทย และบริเวณตอนใต้ของทะเลจีน," อ้างแล้ว, หน้า 223.

เคร่งครัด โดยเฉพาะในบริเวณเกาะกระ ซึ่งถูกกล่าวขวัญกันมากเนื่องจากมีเหตุการณ์เกี่ยวกับการโจมตีผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลในเวลาเดียวกันรัฐบาลก็ได้วางมาตรการคุ้มครอง และควบคุมเรือประมงและลูกเรือไว้ 3 ประการ กล่าวคือ

การให้กองบินลาดตระเวนทางอากาศเหนือทะเลส่วนที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของไทย ในบริเวณที่มีการกระทำอันเป็นโจรสลัดมาก เป็นเวลา 4 ชั่วโมงต่อ 1 วัน¹

ให้กองทัพเรือลาดตระเวนชายฝั่ง 16 ชั่วโมงต่อ 1 วัน และตรวจราบริเวณทะเลลึก 22 ชั่วโมงต่อ 1 วัน ขณะเดียวกันก็ให้ตำรวจนำความช่วยเหลือในการลาดตระเวนห่างจากฝั่ง 12 ไมล์ทะเล และให้ตำรวจจังหวัดตรวจตราระวังภัยบริเวณชายฝั่ง ขณะที่ตำรวจท่าเรือได้สอดส่องเรือที่ออกจากฝั่งและเรือที่เข้าฝั่ง

ปรับปรุงการลงทะเบียนเรือและลูกเรือ เพื่อทำการพิสูจน์ตัวบุคคลที่กระทำผิดติดตามได้ง่ายขึ้น กล่าวคือ ได้มีการจัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ที่จังหวัดสงขลา เพื่อเก็บบันทึกชื่อและจำนวนเที่ยวของเรือประมงทุกลำที่ออกจากฝั่ง โดยเจ้าของเรือจะต้องนำเรือของตนมาลงทะเบียนที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาลูกเรือที่หายไปเมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในทะเล และเป็นการชักชวนผู้ที่มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำผิดทางอาญาแก่ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล ส่วนผลโดยอ้อมที่ตามมา คือ จำนวนการหนีภาษีได้ลดลง

อนึ่งการแก้ไขปัญหาโจรสลัดนอกจากใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามแล้ว เห็นว่า เนื่องจากคดีส่วนใหญ่ที่ศาลไทยได้ตัดสินเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดคือผู้แสวงหาแหล่งพักพิงข้างตน มักถูกฟ้องฐานข่มขืนกระทำชำเรารวมอยู่ด้วย ดังนั้นจึงเห็นควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 7 (3) ให้ครอบคลุมถึงความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เพื่อให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลไทยที่จะลงโทษผู้กระทำผิดได้

¹ "The Fight against Piracy," op. cit., p. 27.

ข. ในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาโจรสลัดของรัฐบาลไทยในระดั
ระหว่างประเทศ

องค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับปัญหาโจรสลัด และผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลในเวทีระหว่างประเทศหลายเวที ทั้งการประชุมของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินการความช่วยเหลือผู้ลี้ภัย และผู้อพยพที่ตกอยู่ในความทุกข์ยากในทะเลจีนใต้ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2522 องค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้ส่งสาส์นไปให้เลขาธิการแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเรียกร้องให้มีการกระทำร่วมกันระหว่างประเทศ ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2523 และในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2523 ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้แจ้งเรื่องให้องค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐบาล (IMCO) และที่ประชุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงระหว่างประเทศของรัฐอาเซียน 5 รัฐทราบในเดือนเดียวกัน องค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้มอบเรือเร็วที่ไม่มีอาวุธ สำหรับดำเนินการลาดตระเวนให้แก่รัฐบาลไทย พร้อมทั้งก่อตั้งธนาคารข้อมูล (da fa baule) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการโจมตีของโจรสลัด เพื่อแจกจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ¹

ในปัจจุบัน ปัญหาโจรสลัดและผู้แสวงหาแหล่งพักพิงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ปัญหานี้เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งในการเจรจาระหว่างองค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการกาชาดสากล สันนิบาตกาชาดยูนิเซฟ และผู้แทนของรัฐบาล ถึงแม้จะไม่ใช่เป็นทางการก็ตาม ความสนใจเช่นนี้นำไปสู่การที่องค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยเสนอเงิน จำนวน 3.6 ล้านดอลลาร์ให้แก่ประเทศไทย สำหรับมาตรการต่อต้านโจรสลัดในวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2525² ผลจากการนี้

¹ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 71-72.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 72.

รัฐบาลไทยได้นำเงินดังกล่าวไปใช้ในการซื้อเรือลาดตระเวน และเรือหลวงที่มีลักษณะคล้ายเรือผู้อพยพเพื่อล่อเรือของโจรสลัดให้ติดกับ รวมทั้งเครื่องบินสอดแนมและเรือปฏิบัติการ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2525 ทำให้จำนวนการโจมตีของโจรสลัดต่อผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล ลดลงเหลือ 20 % ในรอบ 3 ปี และในระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2525 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2525 มีการรายงานเรื่องการกระทำการโจรสลัดเพียง 2 ราย ¹

อย่างไรก็ดี แม้โครงการดังกล่าวได้สิ้นสุดลงในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2526 ² แต่ นาย Paul Hartling ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ได้มอบเงิน 1 ล้านดอลลาร์อเมริกันแก่รัฐบาลไทย เพื่อสนับสนุนโครงการต่อต้านโจรสลัดในอ่าวไทย ³ อีกทั้งได้มีการต่ออายุของโครงการความช่วยเหลือดังกล่าวต่อไปอีก 1 ปี โดยประเทศผู้บริจาค 11 ประเทศ อันได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา เดนมาร์ก เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น นอร์เวย์ อังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา ได้อุทิศเงิน 2.64 ล้านดอลลาร์อเมริกา ให้แก่ประเทศไทย รวมทั้งเครื่องบินแบบ นอร์แมท (Nomad) และเรือเร็วลาดตระเวนสามลำ

¹ "The Fight against Piracy," op.cit. p. 27.

"Pirate lying Out," Bangkok Post (December 20, 1982) : 1. และ "หนีโจรสลัด" ไทยรัฐ (29 กันยายน 2525) : 1. และ "โจรสลัดขูดเงินเรือไทย," เคลลินิวส์ (29 กันยายน 2525) : 1.

² Report of UNHCR official Records 37th Session, "UNHCR and Thai Government Exchange Letters to Combat Piracy in South China Sea," United Nations General Assembly, Geneva, 1982, p. 2.

³ "Repatriation initiative, Hartling pledge on Lao Refugee," Bangkok Post (September 23, 1983) : 3. และ "ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ คัดตั้งผู้ปกป้องโจรสลัด," ภาพยนตร์ข่าวในประเทศ เส้นทางสถานีโทรทัศน์สี่ ของ 3, 29 กรกฎาคม 2526.

ค. การแก้ไขปัญหาย่างถาวร

ในระหว่างประเทศ การแก้ไขปัญหาโจรสลัดอย่างถาวรนั้น
ควรจะคำนึงถึงกรณีคนเหตุและปลายเหตุของการหลังไหลออกประกอบกันด้วย กล่าวคือ

1. กรณีคนเหตุ

การแก้ไขปัญหาค้นคนเหตุของการหลังไหลออกของผู้แสวง-
หาแหล่งพักพิงจากทะเล ควรให้รัฐ "ต้นเหตุ" ของการไหลออกนั้นรับผิดชอบ และรวม
หาทางแก้ไขอย่างถาวรด้วย วิธีหนึ่งที่จะได้รับความสนใจเป็นพิเศษคือ การจัดให้
ออกอย่างเป็นระเบียบ วิธีการดังกล่าวนี้ถ้าหากประสบความสำเร็จจะทำให้จำนวนคน
ที่ออกโดยทางเรือลดน้อยลง และป้องกันการที่จะถูกโจมตีโดยโจรสลัดกลางทางได้ ใน
กรณีนี้ควรจะระมัดระวังการตกลงระหว่างเวียดนามและองค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่ง
สหประชาชาติ ในปี ค.ศ. 1979¹ และเวียดนามควรให้ความสำคัญกับการตกลงดังกล่าว
ให้มากขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ดี ในภายหลังรัฐบาลเวียดนามได้เพิ่มเงื่อนไขของ
การออกนอกประเทศ โดยระบุว่าบุคคลที่ต้องการออกนอกประเทศนั้นจะต้องมีลายเซ็น
อนุญาตจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของเวียดนาม และต้องได้รับการเซ็นสลักหลังให้เข้า
ไปยังประเทศที่สาม และห้ามมิให้บุคคล 3 จำพวกได้รับอนุญาตให้ออกจากประเทศ
อันได้แก่

¹ บันทึกความเข้าใจระหว่างสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และองค์การ
ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ที่ไคองนามในปี พ.ศ. 2522 , ภาคผนวก จ.

- บุคคลซึ่งได้รับการพิจารณาแล้วว่า สูญเสียไปซึ่งสถานภาพทางเศรษฐกิจ หรือบุคคลที่ทำงานใกล้ชิดกับความลับของรัฐ

- บุคคลซึ่งเป็นหรือกำลังจะเป็นทหารประจำการ

- บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด และรอการพิจารณาคดี

อนึ่ง บุคคลที่จะออกนอกประเทศได้จะต้องชำระหนี้ เงินค้างชำระ และค่าภาษีให้หมดสิ้นก่อน ¹

2. กรณีปลายเหตุ

การแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ อาจจำแนกได้เป็นการแก้ไขปัญหาในระยะสั้น และการแก้ไขปัญหาระยะยาว

ก) การแก้ไขปัญหาระยะสั้น ประเทศที่รับผู้อพยพควรจะไขมาตรการที่แน่ชัดขึ้น เพื่อกันไม่ให้การทำร้ายผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลเกิดขึ้นอีก ในเรื่องนี้ คณะกรรมการบริหารขององค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ได้เห็นว่า สมควรจะมีมาตรการดังต่อไปนี้ ในข้อสรุปที่ 20 (XXVI) (ค.ศ. 1980) ว่าด้วยการป้องกันผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล

(1) รัฐบาลควรเพิ่มมาตรการในการป้องกัน การโจมตีเรือของผู้แสวงหาแหล่งพักพิงให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้รวมตลอดถึงการลาดตระเวนทางเรือ และทางอากาศเหนือบริเวณที่มีการโจมตีเช่นนั้น

¹ Dossier, "Vietnam, Orderly Departure Programme : another alternative to the Risky Boat Trips," op. cit. p. 28.

(2) ให้มาตรการที่จำเป็นทั้งปวงเพื่อลงโทษอย่างกวดขันแก่ผู้กระทำการโจรคดียุติการที่ผิดกฎหมายอาญาเช่นนั้น

(3) พยายามเพิ่มพูนสมรรถภาพในการสืบฐานบนบก ซึ่งเป็นต้นเหตุของการโจรคดียุติการแสวงหาแหล่งพักพิง และพิสูจน์หาตัวผู้ที่ทราบกันว่ารวมในการโจรคดียุติการเช่นนั้น และจับกุมดำเนินคดี

(4) กำหนดมาตรการสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยสม่ำเสมอเกี่ยวกับการโจรคดียุติการแสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และสำหรับจับกุมผู้ที่มีลักษณะและร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปในเรื่องนี้เป็นประจำ

อนึ่ง การช่วยเหลือทางวัตถุ การลาดตระเวนทางอากาศและทางทะเล การลงทะเลเบียดเรือและลูกเรือ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลไม่ว่าจะเป็นระหว่างประเทศ ภูมิภาค หรือระหว่างสองประเทศก็ตาม จะทำให้การพิสูจน์ตัวผู้กระทำผิดได้ง่ายยิ่งขึ้น และชักชวนไม่ให้ผู้ที่มีความเป็นไปได้มากที่จะกระทำการเป็นโจรสลัด โจรคดียุติการแสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล ¹

ข) ส่วนการแก้ไขปัญหานี้ในระยะยาวนั้น อาจเป็นไปได้ตามรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือมากกว่านั้น เมื่อเขาออกจากประเทศตั้งถิ่นฐานของเขาแล้ว ดังต่อไปนี้

1) การสมัครใจกลับประเทศตั้งถิ่นฐาน นั้นเป็นวิธีการที่คณะกรรมการฝ่ายบริหารของ UNHCR สรุปว่า โดยปกติทั่วไปการกลับถิ่นฐานเดิมอย่างสมัครใจเป็นการแก้ไขปัญหามูลฐานที่เหมาะสมที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ได้รับความเป็นเอกราช ทั้งนี้ องค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติควรจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดการดังกล่าวด้วยหากจำเป็น

¹ "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการโจรสลัดในอ่าวไทย," อ้างแล้ว, หน้า 75.

อย่างไรก็ดี ในกรณีผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลอันเป็นปัญหาจากประเทศเวียดนาม ประเทศนี้มิได้มีการแสดงให้เห็นว่าจะยอมรับการแก้ไขเช่นนี้เลย

2) การกลมกลืนภายในประเทศที่ให้อาศัยลี้ภัย ในกรณีของผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่ให้อาศัยลี้ภัย ซึ่งมีโอกาสที่จะกลมกลืนบุคคลเหล่านั้น แต่ประเทศไทยปฏิเสธการแก้ไขเช่นนี้อย่างเด็ดขาด ดังที่เห็นได้จากนโยบายของรัฐ

3) การตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่ให้อาศัยลี้ภัย ซึ่งโดยนัยแล้วน่าจะเป็นประเทศอื่น นอกจากประเทศแรกที่ให้อาศัยลี้ภัย ในกรณีผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และแคนาดา คือตัวอย่างของประเทศที่ให้ผู้อพยพตั้งถิ่นฐานใหม่

จนปัจจุบันได้มีการเน้นถึง การตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่ 3 ว่า เป็นการแก้ไขอย่างถาวร โดยเฉพาะในกรณีผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลจากเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ในอนาคตควรจะทำให้ความสนใจแก่การที่อาจจะให้มีการกลับประเทศดั้งเดิมอย่างสมัครใจมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยได้เสนออย่างหนักแน่นว่าให้มีการแก้ไขโดยวิธีนี้สำหรับชาวกัมพูชาซึ่งกำลังลี้ภัยชั่วคราวอยู่ในประเทศไทย¹

ปัญหาการโจรสลัดเกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือทางทะเลอย่างใด

เนื่องจากกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการช่วยเหลือทางทะเลนั้น ได้บัญญัติถึงหน้าที่ในการช่วยชีวิตบุคคลที่พบในทะเล ขณะตกอยู่ในอันตรายไว้ใน มาตรา 12 ของอนุสัญญาเจนีวา ว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958 ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีว่า

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 68-69.

"1. รัฐทุกรัฐจะกำหนดค่านายเรือของเรือ ซึ่งชักธงของคนเท่าที่
นายเรือสามารถจะกระทำได้ โดยไม่เป็นอันตรายร้ายแรงต่อเรือ ลูกเรือ หรือผู้โดยสาร

ก. ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลใดซึ่งพบในทะเลขณะตกอยู่ใน
อันตรายที่สูญหาย

ข. ให้เส้นทางไปโดยเร็วที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ เพื่อช่วย
ชีวิตบุคคลที่กำลังประสบอันตราย ถ้าได้รับแจ้งถึงความต้องการความช่วยเหลือของบุคคล
เหล่านั้น และได้ดำเนินการเท่าที่จะพึงคาดหวังได้โดยชอบจากนายเรือ

ค. ภายหลังจากโศกกันของเรือ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เรือ
ลำอื่นนั้น ลูกเรือและผู้โดยสารของเรือลำนั้น จะต้องแจ้งเท่าที่สามารถแก่เรือลำอื่น
ถึงชื่อเรือของตน เมืองท่าที่จดทะเบียนของเรือ และเมืองท่าที่ใกล้ที่สุดซึ่งจะแวะ

2. รัฐชายฝั่งทุกรัฐจะส่งเสริมการจัดตั้งและการบำรุงรักษา การ
ค้นคว้าและช่วยชีวิตอย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับความปลอดภัยในและเหนือ
ทะเล และเมื่อมีพฤติการณ์จำเป็น ให้รัฐนั้น ๆ จัดทำข้อตกลงในระดับภูมิภาคร่วมกัน
เพื่อบรรลุถึงจุดมุ่งหมายดังกล่าว" ¹

นอกจากนั้น หน้าที่ให้ความช่วยเหลือดังกล่าวยังได้บัญญัติไว้เป็นข้อความ
อย่างเดียวกันใน มาตรา 98 แห่งอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ปี ค.ศ. 1982 อีกด้วย²

¹ "อนุสัญญาเจนีวา ว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958 มาตรา 12," อ้างแล้ว,
หน้า 216.

² Third United Nations Conference on the Law of the Sea,
"United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), Article
98," p. 41. A/CONF. 62/122.

อนึ่ง สำหรับกฎหมายภายในของไทย หน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือทางทะเล แม้มีใ้บัญญัติไว้โดยเฉพาะดังเช่นกฎหมายระหว่างประเทศ หากแต่สามารถปรับได้กับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 374 ซึ่งบัญญัติว่า "ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในอันตรายแห่งชีวิตซึ่งตนอาจช่วยได้ โดยไม่กลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น แต่ไม่ช่วยตามความจำเป็น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่แน่ชัดว่า การกระทำโจรสลัดที่ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล และการที่นายเรือปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล ซึ่งพบในทะเลขณะตกอยู่ในอันตราย นอกจากจะมีความผิดตามกฎหมายภายในและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องแล้ว ถือเป็นภาระละเมิดหน้าที่ในการช่วยเหลือทางทะเล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจารีตประเพณีของกฎหมายระหว่างประเทศอันใ้บัญญัติไว้ในกรมสารระหว่างประเทศดังกล่าวอีกด้วย

ปัญหาที่เกิดขึ้น

หน้าที่ในการช่วยเหลือผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล ยังมีได้รับความสนใจอย่างเพียงพอทั้งในระดับภายในประเทศ และระดับระหว่างประเทศ ถึงขนาดที่ว่า นายเรือบางลำได้ละเลยและละเมิดอาอกกฎหมาย และกฎประเพณีเสียเอง แม้ตนเองจะอยู่ในสภาวะที่สามารถช่วยเหลือผู้แสวงหาแหล่งพักพิงเหล่านั้นได้ เป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าวต้องเสียชีวิตไปเป็นจำนวนมาก ทั้งรัฐชายฝั่งก็ออกปฎิบัติให้ลงจากเรือเพื่อขึ้นฝั่ง โดยแสดงเจตนาว่า จะไม่ยอมให้การพักพิงในประเทศของตนอย่างเด็ดขาด เว้นแต่จะได้รับคำรับรองจากนายเรือ หรือรัฐเจ้าของเรือ หรือรัฐใดรัฐหนึ่ง ซึ่งรวมถึงองค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติด้วยว่าจะรับเป็นผู้ดูแลและดำเนินการให้ไปตั้งถิ่นฐาน

ในประเทศอื่นต่อไป เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นจึงจะยินยอมให้ขึ้นฝั่งต่อไปได้¹ จึงนำไปสู่การจัดตั้งอนุสัญญาว่าด้วยการสำรวจและการช่วยเหลือทางทะเล ค.ศ. 1979 (The Convention on Maritime Search and Rescue - 1979) ซึ่งได้กำหนดพันธะของประเทศภาคี ในการช่วยเหลือบุคคลใด ๆ ที่ประสบภัยทางทะเล โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ สถานะของบุคคล หรือสถานการณ์ที่ได้พบบุคคลดังกล่าว²

อย่างไรก็ดี สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้การช่วยเหลือทางทะเลของผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเล มิได้รับความสนใจเพียงพอ นั้นเนื่องมาจากการกระตุ้นที่จะให้ความช่วยเหลือยังมีน้อย อีกทั้งมิได้มีการตั้งกองทุนเพื่อตอบแทนนายเรือและลูกเรือในการนี้ด้วย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงหน้าที่ดังกล่าวมากขึ้นด้วย อีกทั้งควรให้ความสนใจต่อ มาตรา 12 (2) ของอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ซึ่งบัญญัติถึงการให้รัฐส่งเสริมเครื่องอำนวยความสะดวกในการช่วยเหลืออย่างพอเพียง ไม่เฉพาะโดยรัฐเดียว แต่ควรร่วมมือกันในระดับภูมิภาคอีกด้วย ซึ่งในเรื่องความร่วมมือกันนั้น ควรกระทำในรูปแบบใดนั้น จะกล่าวถึงในส่วนที่ว่าด้วยการแก้ไขปัญหาคือต่อไป

¹ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ, "การให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลี้ภัย และบุคคลผู้พลัดถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้," หน้า 6-7, และ P. Hyndman, "An Appraisal of the Development of the Protection Afforded to Refugees under International Law," op. cit. p. 272.

² Report of UNHCR official Records 35th Session, Supp. No. 12. p. 5.

การแก้ไขปัญหา

การแก้ไขปัญหามีเกี่ยวกับการละเมิดหน้าที่ให้ความช่วยเหลือชีวิตแก่ผู้แสวงหา
แหล่งพักพิงจากทะเล

ก. ในระบอบระหว่างประเทศ เห็นควรที่จะเริ่มโดยการเผยแพร่กฎหมาย
ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ อนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958
อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และอนุสัญญาว่าด้วยการสำรวจและ
การช่วยเหลือทางทะเล ค.ศ. 1979 ฯลฯ เพื่อให้นายเรือและลูกเรือสำนึกถึงพันธะ
และหน้าที่ของตน และควรก่อตั้งกองทุนกลางระหว่างประเทศ โดยความร่วมมือของ
ประชาคมระหว่างประเทศเพื่อคอยแทน และชดเชยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นายเรือและลูกเรือ
เสียไปในการช่วยเหลือผู้อื่นในทะเล รวมทั้งผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลด้วย เพื่อ
เป็นแรงจูงใจให้บุคคลที่คิดกระทำการโจรสลัดเปลี่ยนใจไปช่วยเหลือ แทนที่จะกระทำความผิด
ทางอาญา โดยดำเนินการในรูปแบบของกองทุนเงินชดเชย (Reimbursement)
ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่น่ายินดีว่า องค์การชาลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้แสดงความ
ตั้งใจที่จะจัดตั้งกองทุนดังกล่าวแล้ว ¹

ข. ในระบอบภายในประเทศนั้น เห็นควรที่จะหยิบยกมาตรา 374 แห่งประมวล
กฎหมายอาญาขึ้นมาบังคับใช้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนชาวไทยทั่วไปตระหนักถึงหน้าที่และ
ความผูกพันทางกฎหมาย ตลอดจนคนไทยที่ได้รับจากการละเมิดต่อกฎหมายดังกล่าว

¹ P. Hyndman, "An Appraisal of the Development of the Protection
Afforded to Refugees under International Law," op. cit., p. 278.

ในท้ายที่สุดนี้ เป็นที่ตระหนักว่าปัญหาเกี่ยวกับการกระทำโจรสลัด และการช่วยเหลือทางทะเล มิใช่เป็นประเด็นโดดเดี่ยว หากแต่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นอื่น ๆ เช่น ประเด็นในค่าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และกฎหมาย จนไม่อาจแบ่งแยกกันได้ ดังนั้น ยิ่งพิจารณาปัญหานี้โดยรวมทุกสาขามากเท่าใด การแก้ไข ปัญหาโดยสหสาขาวิชา และความเกี่ยวพันแต่ละศาสตร์ก็เป็นไปได้มากขึ้นเพียงนั้น อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ จำต้องคำนึงถึงความเกี่ยวพัน ในระดับภายในประเทศ และในระดับระหว่างประเทศควบคู่กัน กล่าวคือ การแก้ไข ในระดับภายในประเทศ ควรให้มีการบังคับใช้กฎหมายภายในให้เคร่งครัดมากขึ้น ควบคู่ กับการแก้ไขปัญหามันพื้นฐานของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างประเทศ และการ แบ่งเบาภาระด้วยความยุติธรรมอันจะได้อีกกล่าวต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย